

Accelererad utredning av makrohematuri

Röda telefonen

Fredrik Liedberg

Docent

Överläkare

SUS

141010

- Sambandet mellan makroskopisk hematuri och blåscancer starkare än mellan något annat isolerat alarmsymptom och en specifik cancerdiagnos! (Shapley et al Br J Gen Pract 2010)

- Varannan patient som diagnosticeras med blåscancer på SUS 2014 har först fått antibiotika i primärvården, 82 % av dessa hade negativ urinodling/saknade odling

(Wanegård, Lind Abstrakt

Urologidagarna Linköping 2014)

- Ökad risk att avlida i blåscancer även med hänsyn taget till kön, socioekonomi, komorbiditet (HR 1.29; 95% CI 1.14-1.45 < 3 mån vs > 9 mån)
- Ökad risk att avlida i blåscancer även med hänsyn till tumörstadium och grad, störst effekt vid tidiga tumörstadiet (Ta/Tis) (HR 2.11; 95 % CI, 1.69-2.64) (n=29740)

- Fördröjd diagnos vid blåscancer är vanligare än vid någon annan cancerform (Hansen et al BMC Health Serv Res 2011)
- Vanligare med fördröjd hematuriutredning hos kvinnor (Garg et al J Urol 2014)

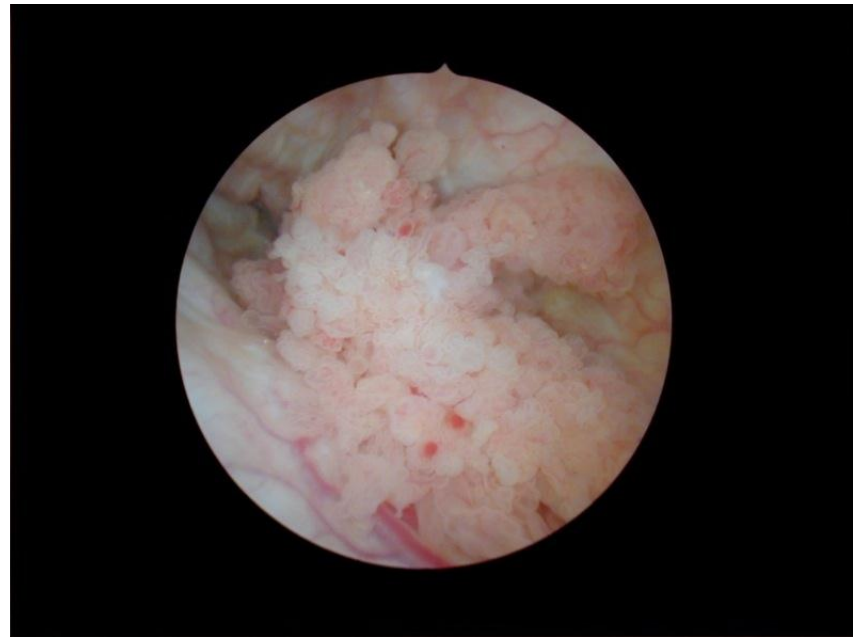
Inga undantag från regeln!

- Antikoagulation – fortfarande 25 %
bakomliggande malignitet om makrohematuri
(Avidor et al Urology 2000)
- Makrohematuri med positiv urinodling (20 vs
24 % bakomliggande malignitet) (Vasedev et al Urol Oncol 2011)
- Upprepad hematuri påvisar malignitet hos 18
% av patienterna vid förnyad komplett
utredning inom 5 år (Rasmussen OO et al Scand J Urol Nephrol 1988)

- Patienten ringer till kontaktsjuksköterska för blåscancer på röda telefonen dagligen 0800-1200
- Sköterska beställer CT-urografi (reserverade tider i Lund och Malmö) och ordnar cystoskopi direkt på hematurimottagningen
- Projekttid 2014-03-17-2015-03-17
- RCC finansierar 50 % sköterskeresurs

CT-urografi

17 % av cystoskopierna behöver ej göras p g a blåstumörfynd på CT-urografi

Utredningsfynd röda telefonen mars till augusti

Diagnos	Antal	%
Cancer	18	28 %
Sten	11	17 %
BPH	8	13 %
Övriga benigna orsaker till hematuri	9	14 %
Negativ utredning	18	28 %

Slutsatser

- Det finns skäl att överväga accelererad hematuriutredning vid alla urologenheter i Södra sjukvårdsregionen!
- Utfall avseende ledtider, patientnöjdhet och hälsoekonomi klara först sommaren 2015 för ”Röda telefonen”.

Vad skulle Du göra?

1) Ringa 1177

X) Söka primärvården samma dag

2) Kontakta en urolog

- Makrohematuri – Mikrohematuri
- Tyst hematuri
- Urologisk hematuri – Njurmedicinsk hematuri

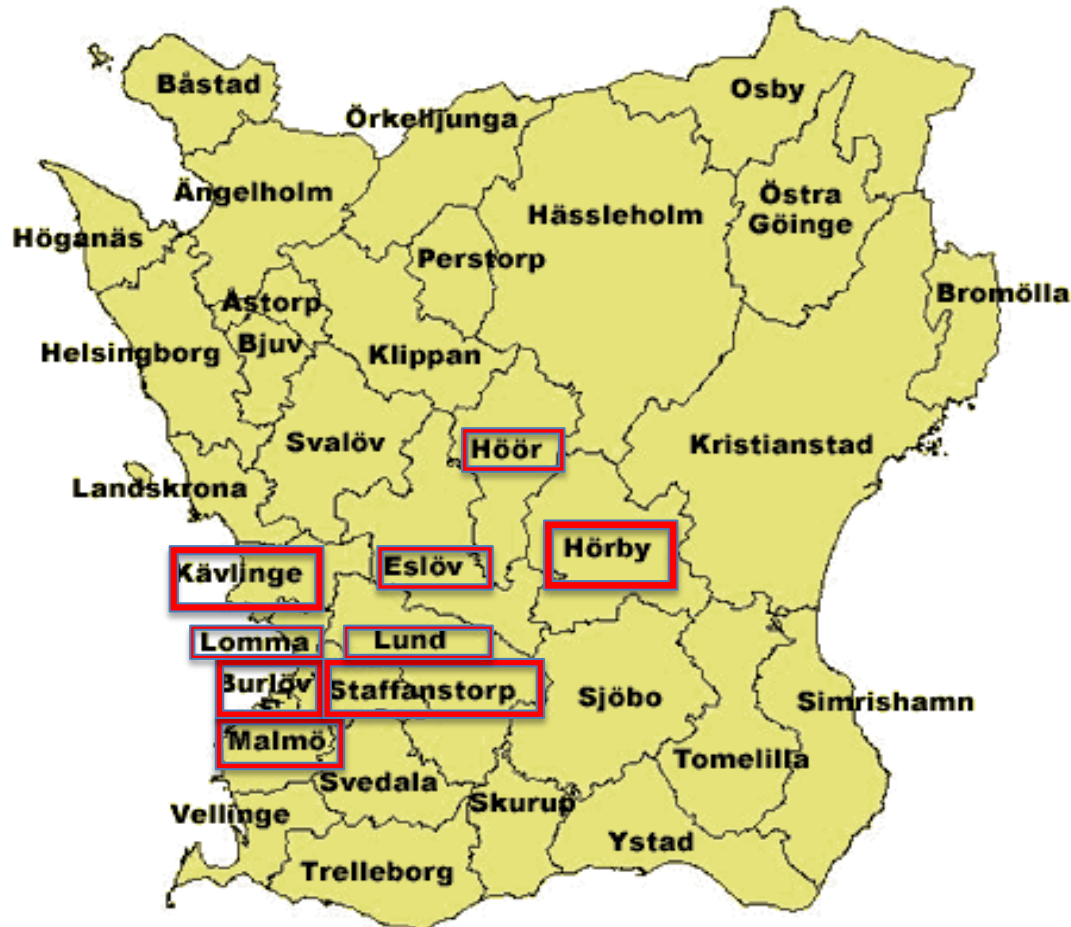
Makrohematuri - utredning

- CT-urografi
- Urincytologi
- Cystoskopi

Utredningsfynd vid makrohematuri

- Blåscancer 27 %
- Andra maligniteter 9 %
- BPH, sten, obstruktion inklusive uretrastriktur 43 %
- Negativ utredning 21 %

Hur göra?

- >50 år
- Utvecklingssköterska Hanna Åberg och Statistiker Oskar Hagberg Regionalt Cancercentrum Syd
- Ulf Gerdtham Avd Hälsoekonomi IKVM Malmö
- Staffan Larsson AKO Urologi Vårdcentralen Lundsbergsgatan Malmö
- Kontaktsjuksköterskorna Jenny Wanegård, Anna-Karin Lind och Irene Johansson
- 1177

Utvärdering

- Ledtider
- PREM
- Hälsoekonomi